

บทคัดย่อ

การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว 2) เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว 3) เพื่อศึกษาสภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ยังไม่เข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (ScQA) และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ยังไม่เข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (ScQA) ผู้ให้ข้อมูล แต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ฝ่ายบริหารของสถานศึกษา (ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยตำแหน่ง) 1 คน ครู 5 คน และบุคลากรอื่นทางการศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือผู้ปกครอง หรือนักเรียน 1 คน รวม 24 โรงเรียน จำนวน 161 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 สำหรับโรงเรียนที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว ฉบับที่ 2 สำหรับโรงเรียนที่ยังไม่เข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ.

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$ S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาหมวดพบว่า ทุกหมวดมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก โดยหมวดที่ 5 การมุ่งเน้นบุคลากร หมวด 7 ผลลัพธ์ หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และหมวด 1 การนำองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าหมวดอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.28$ S.D. = 0.75, $\bar{X} = 4.25$ S.D. = 0.76, $\bar{X} = 4.23$ S.D. = 0.78 และ $\bar{X} = 4.23$ S.D. = 0.79 ตามลำดับ) โดยผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ข้อบังคับ ตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และผู้บริหารมีการสร้างความผูกพันกับบุคลากรของโรงเรียน เพื่อถ่ายทอดวิสัยทัศน์ และค่านิยมองค์กรสู่การปฏิบัติ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$ S.D. = 0.64 และ $\bar{X} = 4.51$ S.D. = 0.86 ตามลำดับ) ส่วนโรงเรียนจัดระบบเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือต่อภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน โดยคำนึงถึงการป้องกันการจัดการ การแก้ไข และการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง ภายใต้มาตรการที่เหมาะสมและรัดกุม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.89$ S.D. = 0.80)

2) แนวทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว พบว่า โดยภาพรวมความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในการนำไปใช้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$ S.D. = 0.86) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก โดยการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่การแข่งขันระดับสากล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.33$ S.D. = 0.79) ส่วนการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาผู้บริหารและครูในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.88$ S.D. = 0.94)

3) สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ยังไม่เข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (ScQA) พบว่า โดยภาพรวมสภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลฯ ที่ยังไม่เข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (ScQA) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$ S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพผู้บริหาร และด้านปัจจัยภายนอก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.07$ S.D. = 0.67, $\bar{X} = 4.06$ S.D. = 0.76 และ $\bar{X} = 3.80$ S.D. = 0.77 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ข้อบังคับ ตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ยุติธรรม เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายและดำเนินการด้านงบประมาณที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.46$ S.D. = 0.63) ส่วนครูร้อยละ 50.00 ขึ้นไป มีการใช้หนังสือ ตำรา และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้ มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.01$ S.D. = 0.92)

4) แนวทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ยังไม่เข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (ScQA) พบว่า โดยภาพรวมความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในการนำไปใช้ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$ S.D. = 0.91) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าการปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาใหม่ให้เหมาะสมกับบริบทและความเป็นสากล มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.01$ S.D. = 0.74) ส่วนการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาผู้บริหารและครูในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.88$ S.D. = 0.94)